

Sarajevo, 10.07.2017. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
03.07.2017.- 07.07.2017.

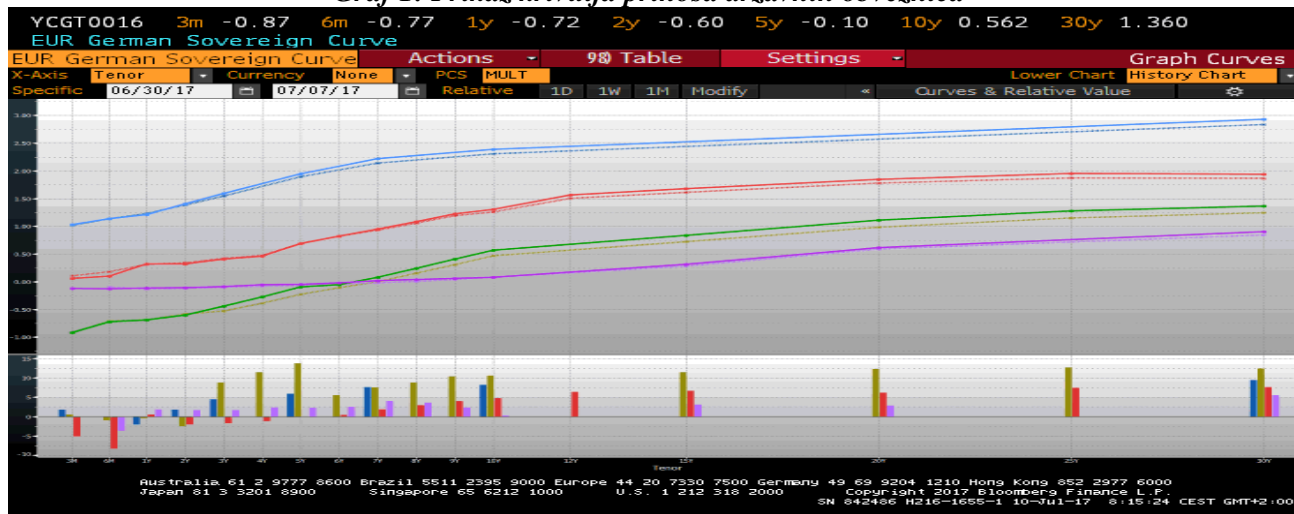
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	30.6.17	-	7.7.17		30.6.17	-	7.7.17		30.6.17	-	7.7.17		30.6.17	-	7.7.17	
2 godine	-0,57	-	-0,60	↓	1,38	-	1,40	↑	0,36	-	0,33	↓	-0,12	-	-0,10	↑
5 godina	-0,22	-	-0,09	↑	1,89	-	1,95	↑	0,70	-	0,70	→	-0,06	-	-0,04	↑
10 godina	0,47	-	0,57	↑	2,30	-	2,39	↑	1,26	-	1,31	↑	0,09	-	0,09	→

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	30.6.17	-	7.7.17	
3 mjeseca	-0,820	-	-0,809	↑
6 mjeseci	-0,711	-	-0,721	↓
1 godina	-0,654	-	-0,661	↓

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 07.07.2017. godine (pune linije) i 30.06.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone su naglo povećani tokom trgovanja u četvrtak, nakon što je zabilježena slabija potražnja na aukciji francuskih obveznica s rokom dospijeca od 30 godina. Takođe, objavljivanje zapisnika s posljednje sjednice UV ECB, koji je pokazao da je ECB otvorena za mogućnost poduzimanja dodatnih koraka ka smanjenju monetarnih stimulansa, ali i da će ti koraci vjerovatno biti činjeni postepeno kako bi se izbjeglo stvaranje turbulencija na tržištu, tržište je shvatilo kao signal moguće promjene politike u budućnosti. Ovo je uticalo na rasprodaju sigurnijih investicija, a samim tim i na rast prinosa. **Prinosi desetogodišnjih i petogodišnjih njemačkih obveznica su povećani na najveći nivo od januara 2016. godine**, a nivo prinosa dvogodišnjih obveznica je najveći od juna prošle godine, iako su blago smanjeni u odnosu na prethodnu sedmicu.

Bloomberg je objavio vijest da podaci ECB pokazuju da je u prošlom mjesecu u okviru programa kupovine obveznica ECB već treći mjesec kupila manji iznos njemačkih obveznica od cilja, koji je postavljen po osnovu „kapitalnog ključa“. Tako je u posmatranom periodu ovaj iznos manji od ciljanog

nivoa za 304 miliona EUR, dok su umjesto njemačkih obavljene veće kupovine francuskih i italijanskih obveznica. Istovremeno, prosječno dospijeće kupljenih obveznica je povećano na 5,33 godine, s rekordno niskom nivoa od 3,99 koji je zabilježen samo mjesec dana ranije.

Evropska komisija je odobrila plan italijanske vlade da izvrši dokapitalizaciju Banca Monte Paschi di Siena SpA u vrijednosti od 5,4 milijarde EUR.

Njemačka je po prinosu od -0,14% emitovala petogodišnje obveznice, što je za 32 bazna poena više u odnosu na prethodnu aukciju i predstavlja najveći prinos od aukcije održane u novembru 2015. godine. Austrija je po prinosu od 0,681% emitovala desetogodišnje obveznice, što je najveći prinos zabilježen od aukcije održane u januaru 2016. godine. Austrija je, takođe, po većem prinosu od 1,60% emitovala i tridesetogodišnje obveznice. Po većim prinosima i Francuska je emitovala desetogodišnje (0,85%) i tridesetogodišnje (1,87%) obveznice. Španija je emitovala petogodišnje (0,337%), dvadesetogodišnje (2,646%) i tridesetogodišnje (2,904%) obveznice. Francuska je emitovala tromjesečne (-0,618%), šestomjesečne (-0,604%) i jednogodišnje (-0,562%), Belgija tromjesečne (-0,643%) i šestomjesečne (-0,636%), Holandija šestomjesečne (-0,611%), a ESM šestomjesečne (-0,622%) trezorske zapise.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI kompozitni indeks – EZ JUN	55,7	56,3	56,8
2.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G) MAJ	3,5%	3,3%	4,3%
3.	Stopa nezaposlenosti – EZ MAJ	9,3%	9,3%	9,3%
4.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.) MAJ	11,2%	11,3%	11,2%
5.	Promjena broja nezaposlenih – Španija (u '000) JUN	-114,9	-98,3	-111,9
6.	Maloprodaja – EZ (G/G) MAJ	2,3%	2,6%	2,6%
7.	Stopa inflacije – Holandija JUN	-	1,0%	0,7%
8.	Fabričke porudžbine – Njemačka (G/G) MAJ	4,5%	3,7%	3,3%
9.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G) MAJ	4,0%	5,0%	2,8%
10.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G) MAJ	1,4%	3,2%	0,1%
11.	Industrijska proizvodnja – Španija (G/G) MAJ	2,0%	3,0%	0,5%
12.	Radnointenzivna proizvodnja – Francuska (G/G) MAJ	1,4%	3,3%	0,6%
13.	Deficit budžeta – Francuska (u milijardama EUR) MAJ	-	-66,4	-57,9

SAD

Prinosi američkih državnih obveznica su tokom protekle sedmice zabilježili rast za dva do devet baznih poena u odnosu na prethodnu sedmicu. Tokom protekle sedmice nije bilo značajnijih izjava Fedovih zvaničnika, te je pažnja investitora i analitičara bila usmjerena na objavljivanje ekonomskih indikatora za SAD. Najznačajniji podaci su se odnosili na stanje na tržištu rada, a prema podacima navedenim u tabeli 4, evidentno je da je stopa nezaposlenosti zabilježila blagi rast s najnižeg nivoa u posljednjih 16 godina koji je zabilježen tokom maja. Ipak, veću pažnju su privukli podaci o promjeni broja zaposlenih u nefarmerskom i privatnom sektoru, koji su tokom juna bili znatno bolji od prethodnih i od očekivanja. Ovo je uticalo na jačanje očekivanja da će se FOMC držati svog plana od tri povećanja referentne kamatne stope tokom ove godine, nakon što su ta očekivanja bila poljuljana podacima o usporenju rasta stope inflacije u SAD.

Tokom protekle sedmice objavljen je zapisnik s junske sjednice FOMC-a, prema kojem je evidentno da članovi ovog tijela nemaju jedinstven stav o tome kada bi trebalo da započne proces smanjenja Fedovog obima bilansa stanja, ni o izgledima o kretanju stope inflacije, kao ni o tome kako bi kretanje inflacije moglo uticati na kretanje kamatnih stopa u SAD. Većina članova ovog tijela se zalaže za to da taj proces počne za nekoliko mjeseci, dok su drugi stava da bi ga trebalo započeti krajem tekuće godine. Članovi ovog tijela su zaključili da je retorika FOMC-a uticala na učesnike na finansijskim tržištima da budu spremni za ovaj proces. Ipak, pojedini članovi FOMC-a su izrazili zabrinutost zbog toga što je usporen rast stope inflacije ka ciljanom nivou od 2,0%, te da bi aktuelne slabosti inflatornih pritisaka mogle potrajati. S druge strane, na ovom sastanku je izraženo i mišljenje pojedinih članova FOMC-a da bi kretanje stope nezaposlenosti ispod dugoročnog prosjeka moglo predstavljati značajan rizik od naglog

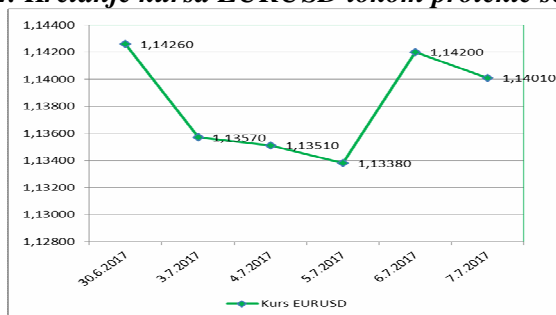
rasta stope inflacije ili neravnoteža na finansijskim tržištima koje bi mogle dovesti do značajnog usporjenja ekonomskog rasta.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	JUN	4,3%	4,4%	4,3%
2.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru	JUN	178.000	222.000	138.000
3.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru	JUN	170.000	187.000	159.000
4.	Promjena broja zaposlenih u prerađivačkom sektoru	JUN	5.000	1.000	-2.000
5.	Zarade zaposlenih po jednom radnom satu (G/G)	JUN	2,6%	2,5%	2,4%
6.	Indeks fabričkih porudžbina (M/M)	MAJ	-0,5%	-0,8%	-0,3%
7.	Indeks porudžbina trajnih dobara (M/M)	MAJ	-0,8%	-0,8%	-1,1%
8.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M)	MAJ	0,3%	0,0%	-0,7%
9.	PMI uslužnog sektora	MAJ	53,0	54,2	53,6
10.	ISM uslužnog sektora	MAJ	56,5	57,4	56,9
11.	PMI indeks prerađivačkog sektora	MAJ	52,1	52,0	52,7
12.	ISM indeks prerađivačkog sektora	MAJ	55,3	57,8	54,9
13.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	01. JUL	243.000	248.000	244.000

Kurs EURUSD je tokom protekle sedmice imao tendenciju smanjenja, izuzev u četvrtak kada je zabilježen dnevni rast s 1,1338 na 1,1420. Na sedmičnom nivou USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD smanjen s nivoa od 1,4260 na nivo od 1,1401.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Glavni pregovarač za Brexit Barnier je upozorio ministre Velike Britanije i kompanije koje pozivaju na „potpuno slobodnu trgovinu“ s EU nakon Brexita, da to jednostavno nije moguće. Prilikom obraćanja na poslovnom forumu EU u Briselu Barnier je o pitanju budućih trgovinskih veza s EU istakao da britanske „crvene linije“ za buduću trgovinu znače definitivno napuštanje jedinstvenog tržišta i carinske unije, te jedini pristup koji je moguć jeste kroz sporazume o slobodnoj trgovini. Barnier je, takođe, izjavio da nije siguran da je odbijanje EU u dijelu pojedinačnih pristupa jedinstvenom tržištu, kao i insistiranje na kontroli standarda jedinstvenog tržišta u potpunosti dobro shvaćeno.

Član MPC BoE Vlieghe je izjavio da favorizuje održavanje kamatnih stopa na istorijski niskom nivou, uprkos tome što drugi članovi ovog tijela favorizuju rast kamatnih stopa. Vlieghe je istakao da je trenutno okruženje takvo da bi prijevremeno povećanje kamatne stope moglo biti veća greška nego njeno odlaganje. Ujedno, Vlieghe se smatra članom MPC BoE koji najviše podržava održavanje niskih kamatnih stopa. On je glasao za smanjenje referentne kamatne stope u julu prošle godine, ubrzo nakon Brexita. S druge strane, njegov kolega McCafferty se i dalje drži stava da kamatne stope sada treba da budu povećane, smatrajući da ekonomija nije usporila onoliko koliko se očekivalo. McCafferty je jedan od tri člana MPC BoE koji su na prošlom sastanku ovog tijela glasali za povećanje referentne kamatne stope s rekordno niskog nivoa od 0,25%.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni
					period
1.	PMI radnointenzivni sektor	JUN	56,3	54,3	56,3
2.	PMI građevinski sektor	JUN	55,0	54,8	56,0
3.	PMI uslužni sektor	JUN	53,5	53,4	53,8
4.	Halifax cijene kuća (M/M)	MAJ	0,2%	-1,0%	0,3%
5.	Industrijska proizvodnja (G/G)	MAJ	0,2%	-0,2%	-0,8%
6.	Radnointenzivna proizvodnja (G/G)	MAJ	1,0%	0,4%	0,0%
7.	Trgovinski bilans (u mlrd GBP)	MAJ	-10,850	-11,863	-10,595

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,87710 na nivo od 0,88461, dok je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,3025 na nivo od 1,2890.

JAPAN

Prema istraživanju BoJ, povjerenje među najvećim japanskim kompanijama radnointenzivnog sektora je tokom drugog kvartala povećano na najveći nivo zabilježen u posljednje tri godine, što je protumačeno kao signal da ekonomski oporavak održava zamah. Velike kompanije smatraju da je tržište rada trenutno najsnažnije u posljednjih 25 godina, nudeći kreatorima politika blagu nadu da će kompanije konačno početi s povećanjem plata, što bi pozitivno djelovalo na ukupnu ekonomiju. Rezultati istog istraživanja naglašavaju stavove BoJ da se ekonomija usmjerava ka umjerenj ekspanziji, iako anketirani upozoravaju na to da će kombinacija slabog rasta cijena i slabih pritisaka na plate vjerovatno primorati BoJ da krajem mjeseca umanjí prognozu inflacije.

Premijer Japana Abe je pozdravio trgovinski sporazum između EU i Japana, smatrajući da su ovim obje regije pokazale da žele da prevaziđu protekcionizam. Na pres-konferenciji u Briselu, Abe je istakao da ovaj sporazum ima veliki uticaj na globalnu ekonomiju, te da osigurava „win-win“ situaciju za obje strane u sporazumu, kao i za potrošače u regiji Evrope i Japana. Pored toga, Abe je istakao da je postignuti sporazum na visokom nivou kvaliteta, kao i Transpacifički sporazum (TPP), te bi trebalo da podstakne ranije usvajanje TPP nakon što je predsjednik SAD Trump odlučio da se iz ovog sporazuma povuče.

Prema nezvaničnim, dobro obavještenim, izvorima, BoJ će smanjiti inflatorna očekivanja, ali će se ovog mjeseca uzdržati od proširenja monetarnih stimulansa, što je još jedan znak odstupanja od inicijalnog obećanja guvernera BoJ Kurode da će se činiti sve što je potrebno kako bi se dostigao ambiciozni inflatorni cilj. Naredna sjednica MPC BoJ će se održati 19. i 20. jula i tada će monetarna politika vjerovatno ostati u sadašnjim okvirima, dok se očekuje da bi BoJ u dijelu ekonomskih procjena mogla ukazati da se ekonomija i dalje umjerenj oporavlja.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

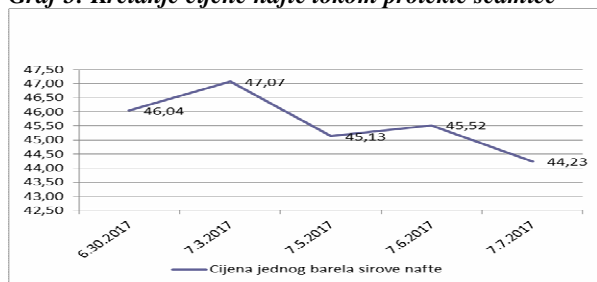
Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni
					period
1.	Poslovno povjerenje kompanija	II KVARTAL	15	17	12
2.	PMI radnointenzivni sektor F	JUN	-	52,4	52,0
3.	PMI uslužni sektor	JUN	-	53,3	53,0
4.	PMI kompozitni indeks	JUN	-	52,9	53,4
5.	Povjerenje potrošača	JUN	43,9	43,3	43,6
6.	Monetarna baza (G/G)	JUN	19,2%	17,0%	19,4%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast s nivoa od 128,40 na nivo od 129,92. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY povećan s nivoa od 112,39 na nivo od 113,92.

NAFTA I ZLATO

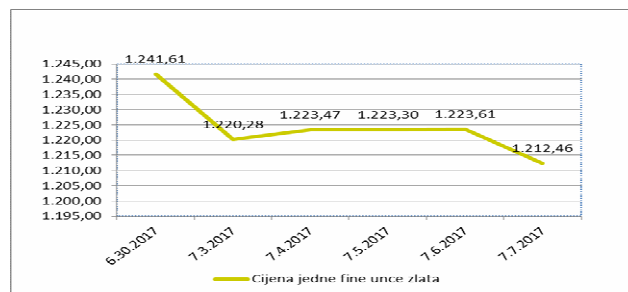
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 46,04 USD (40,29 EUR). Početkom protekle sedmice cijena jednog barela sirove nafte je povećana na najviši nivo zabilježen u posljednjih mjesec i po dana, što je predstavljalo reakciju tržišta na objavljivanje informacije o smanjenju broja aktivnih bušotina u SAD, prvom od januara tekuće godine. Njujorška berza nafte je u utorak bila zatvorena zbog praznika u SAD, ali je već tokom trgovanja u srijedu cijena nafte zabilježila značajno smanjenje od 4,12% na dnevnom nivou. Ovo smanjenje je bilo rezultat izjave ruskih zvaničnika da neće podržati eventualne pregovore o daljem smanjenju obima proizvodnje nafte koji, prema aktuelnom sporazumu između zemalja članica OPEC-a i drugih proizvođača nafte, na dnevnom nivou iznosi 1,8 miliona barela. Tokom trgovanja u četvrtak, objavljene su informacije o značajnom, većem i od očekivanja, smanjenju američkih zaliha nafte za oko 6,3 miliona barela, što je tokom tog dana uticalo na rast cijene nafte. Međutim, u petak je objavljena informacija o povećanju broja aktivnih bušotina nafte u SAD, što je uticalo na smanjenje cijene ovog energenta, koja je na zatvaranju tržišta iznosila 44,23 USD (38,79 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.241,61 USD (1.086,65 EUR), ali je do kraja trgovanja cijena ovog plemenitog metala smanjena za 21,33 USD u odnosu na prethodni radni dan. Najznačajniji faktor koji je uticao na ovakvo kretanje cijene zlata je aprecijacija USD u odnosu na EUR i druge valute glavnih trgovinskih partnera SAD, zabilježena početkom sedmice. Već naredni dan cijena zlata je zabilježila blagi rast pod uticajem geopolitičkih tenzija između Sjeverne Koreje i Japana. Aprecijacija USD je tokom trgovanja u srijedu uticala na smanjenje cijene zlata, dok je u četvrtak ona povećana pod uticajem objavljivanja nepovoljnih podataka s američkog tržišta rada. Trend smanjenja cijene zlata je intenziviran tokom trgovanja u petak, kada su objavljeni podaci o povećanju broja zaposlenih po sektorima u SAD, koji su bili znatno bolji od prethodnih i od očekivanja, što je ujedno uticalo i na aprecijaciju USD u odnosu na valute trgovinskih partnera SAD. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.212,46 USD (1.063,47 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.